

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 659/2014-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa J. M. – E., zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Pikuliakom, Námestie slobody 58, Čadca, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 24 Cb 245/2011-336 z 11. decembra 2012 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Cob 156/2013 z 30. mája 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť sťažovateľa J. M. – E. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. septembra 2014 doručená sťažnosť sťažovateľa J. M. – E. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 24 Cb 245/2011-336 z 11. decembra 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský

súdu“) sp. zn. 1 Cob 156/2013 z 30. mája 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením č. k. 24 Cb 245/2011-336 z 11. decembra 2012 uložil okresný súd v pôvodnom konaní tak navrhovateľovi (sťažovateľovi), ako i odporcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v sume 7 019,61 € do 60 dní od doručenia tohto uznesenia na účet okresného súdu. Keďže k zloženiu preddavku zo strany navrhovateľa v lehote 60 dní nedošlo, okresný súd uznesením č. k. 24 Cb 245/2011-344 z 12. marca 2013 konanie v zmysle § 141a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) zastavil. O odvolaní podanom zo strany navrhovateľa následne rozhodol krajský súd uznesením z 30. mája 2014 sp. zn. 1 Cob 156/2013, ktorým uznesenie okresného súdu č. k. 24 Cb 245/2011-344 z 12. marca 2013 potvrdil.

3. Podľa zistení ústavného súdu uznesenie okresného súdu č. k. 24 Cb 245/2011-336 z 11. decembra 2012 nadobudlo právoplatnosť 20. decembra 2012 (vykonateľnosť 18. februára 2013) a uznesenie krajského súdu sp. zn. 1 Cob 156/2013 z 30. mája 2014 nadobudlo právoplatnosť 15. júla 2014. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ súčasne i dovolanie zo 14. augusta 2014 doručené okresnému súdu 15. augusta 2014, spis sa od 8. septembra 2014 nachádza na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a vo veci dosiaľ nebolo rozhodnuté.

4. Sťažovateľ argumentujúc skutkovými okolnosťami prípadu namieta pochybenia v odôvodnení napadnutých uznesení tak zo strany okresného súdu, ako i krajského súdu a s poukazom na tieto pochybenia odvodzuje porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. *Navrhuje, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a po prerokovaní návrhu vydal nález, ktorým vysloví porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu sp. zn. 24 Cb 245/2011 z 11. decembra 2012 a uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Cob 156/2013 z 30. mája 2014 s tým, že uznesenie krajského súdu sa zrušuje a vec sa mu vracia na opätovné konanie*

a rozhodnutie. Zároveň sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd zaviazal tak okresný súd, ako aj krajský súd na náhradu trov konania.

5. V doplnení sťažnosti doručenom ústavnému súdu 19. septembra 2014 sťažovateľ opravil petit sťažnosti tak, že ústavnému súdu navrhol, aby vydal takéto rozhodnutie:

„I. Okresný súd Bratislava II uznesením sp. zn. 24Cb/245/2012 zo dňa 11.12.2012 porušil základné právo navrhovateľa podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

II. Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 1Cob/156/2013-362 dňa 30.05.2014 porušil základné právo navrhovateľa podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

III. Zrušuje uznesenie Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 24Cb/245/2012 zo dňa 11.12.2012.

IV. Zrušuje uznesenie Krajského súdu Bratislave uznesením sp. zn. 1Cob/156/2013-362 dňa 30.05.2014 a vracia mu vec, aby o nej znova konal a rozhodol.

V. Okresný súd Bratislava II a Krajský súd v Bratislave sú povinní zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach,

na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Predmetom konania ústavného súdu bolo preskúmanie, či uznesením okresného súdu č. k. 24 Cb 245/2011-336 z 11. decembra 2012 a uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Cob 156/2013 z 30. mája 2014 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy.

II.A

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu č. k. 24 Cb 245/2011-336 z 11. decembra 2012

9. V zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

10. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok na jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

11. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesenie okresného súdu č. k. 24 Cb 245/2011-336 z 11. decembra 2012 nadobudlo právoplatnosť 20. decembra 2012 a vykonateľnosť 18. februára 2013, pričom sťažnosť sťažovateľa z 15. septembra 2014

bola ústavnému súdu doručená 18. septembra 2014, teda zjavne až po uplynutí lehoty dvoch mesiacov uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

12. Pretože sťažovateľ podal sťažnosť na ústavnom súde zjavne po uplynutí 2-mesačnej lehoty [bod 11 (pozri k tomu tiež bod 3)], ústavný súd musel sťažnosť odmietnuť ako oneskorene podanú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

13. Pozornosti ústavného súdu neušlo, že sťažovateľ tak v sťažnosti, ako i v jej doplnení niekoľkokrát mylne v dôsledku zrejmej nesprávnosti uvádza spisovú značku napadnutého uznesenia okresného súdu sp. zn. 24 Cb 245/2011 z 11. decembra 2012 s uvedením nesprávneho roku ako sp. zn. 24 Cb 245/2012.

II.B

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Cob 156/2013 z 30. mája 2014

14. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

15. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám

zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

16. Podstatou ďalších námietok sťažovateľa je ústavnoprávne posúdenie rozhodnutia krajského súdu z hľadiska rešpektovania jeho práva na súdnu ochranu, v dôsledku porušenia ktorého sa domáhal – ako v konaní pred ústavným súdom, tak aj podaním dovolania najvyššiemu súdu – zrušenia ním označeného uznesenia krajského súdu sp. zn. I Cob 156/2013 z 30. mája 2014.

17. Ak sa za tejto situácie domáhal svojho práva jednak na najvyššom súde a zároveň aj na ústavnom súde, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude najprv rozhodovať najvyšší súd.

18. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne I. ÚS 169/09), že v prípade podania opravného prostriedku (odvolania či dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku (v danom prípade o dovolaní, pozn.). Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54 alebo vo veci Soffer proti Česká republika, sťažnosť č. 31419/04, body 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym).

19. Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa zásady ratio temporis ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde i v tejto časti.

20. Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo preto už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2014